

Grundlag/Referencer.

Søfartsstyrelsens bekendtgørelse nr. 184 af 26. marts 1999 om duelighedsprøver.

Duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere.

For opnåelse af et Duelighedsbevis udstedt af Danish Yacht Union skal følgende kunne opfyldes:

- Prøveaflegger skal identificere sig med billede legitimation,
- Må ikke være under værgemål, efter værgemålslovens § 5, eller under Samværgemål efter værgemålslovens § 7 og 12
- Skal ved dels en teori- og en praktikprøve demonstreres specifikt kendskab til følgende

Teori:

- Søvejsregler
- Navigation
- Søsikkerhed
- Forebyggelse og bekæmpelse af brand i mindre fartøjer
- Beskyttelse af havmiljøet

Praktik:

- Fartøjskendskab
- Styling og manøvrering af et mindre fartøj
- Fritidsfartøjers maskineri

Bemærk:

Prøve for førere af visse motordrevne fritidsfartøjer med en skroglængde under 15 meter (speedbåde).

Personer, der har bestået prøven for førere af visse motordrevne fritidsfartøjer, anses tillige for at have bestået den praktiske delprøve til "Duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere".

Personer, der alene har bestået den praktiske delprøve til "Duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere" anses ikke for, at have bestået "Prøven for førere af visse motordrevne fritidsfartøjer".

Dokumentation for bestået prøve:

Dokumentation for bestået Duelighedsbevis udstedes af Danish Yacht Union i form af et plastik kort (Kreditkort størrelse)

Midlertidigt bevis udstedes af den bemyndigede Censor, når begge delprøver er bestået.

DYU foretager indberetning til Søfartsstyrelsen, ved anvendelse af Søfartsstyrelsens system til digital indberetning af eksamens- og kursusresultater, senest 14 dage efter prøvens afholdelse.

Bemærk:

Der udstedes først et Duelighedsbevis når både den teoretiske og den praktiske delprøve er bestået. Censor skal dog efter bestået prøve udstede eksamensbevis til elever der ikke kan fremvise dokumentation for bestået praktisk prøve i sejlads eller speedbådsprøve.

Ikke bestået prøve.

Hvis en person får vurderingen ikke bestået, skal den bemyndigede censor angive dette ved indberetning af prøven til DYU

Omprøve:

Prøveafleggere, der ikke består en delprøve, kan tidligst gå til omprøve 7 dage senere.

Klageadgang:

Fristen for at klage er en uge fra den dag, prøveresultatet er meddelt prøvedeltageren.

Klager, der vedrører prøver afholdt i henhold til dette dokument, indgives til Danish Yacht Union, indenfor 2 uger, til DYU's bestyrelse, klageren anmodes om, indenfor en 1 uge, at kommentere udtalelsen.

- Klagen afgøres af DYUs bestyrelse.
- Afgørelser kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed.

Krav til uafhængighed i forhold til undervisere og kursusudbydere.

Den bemyndigede censor må ikke afholde prøve for personer, de selv har undervist. Derudover må den bemyndigede censor ikke afholde prøver, hvor prøvens resultat kan være påvirket af familiemæssige, økonomiske eller kommercielle interesser. Danish Yacht Union kan til enhver tid tildele en prøve, en anden censor, dette for at mindske risikoen for kammerateri mellem censor og underviser/skole. Varslet er 5 dage fra kursusstart til parterne.

Underviseren må udelukkende være til stede som observatør. Assisteres prøvedeltageren på nogen måde med f.eks. hjælp til svar på teoretiske spørgsmål eller hjælp til at udføre en manøvre, er prøven ugyldig.

En Censor må max godkende 16 elever pr. døgn for, at sikre en høj kvalitet i prøveafholdelsen.

Dokumentation for bestået prøve:

Dokumentation for bestået prøve udstedes af Danish Yacht Union, efter indberetning fra den bemyndigede censor har fundet sted. Beviset sendes indenfor 7-10 hverdage.

Aflæggelse af prøve:

Duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere aflægges for personer, der af Danish Yacht Union er bemyndiget til, at afholde prøve og foranledige udstedelse af dokumentation for den bestået prøve ved efterfølgende at indberette dette til Danish Yacht Union

DYU foretager indberetning til Søfartsstyrelsen, ved anvendelse af Søfartsstyrelsens system til digital indberetning af eksamens- og kursusresultater, senest 14 dage efter prøvens afholdelse.

Skole/underviser booker censor. Den bemyndigede censor anmelder prøven til Danish Yacht Union, senest 5 dage før prøvetidspunktet og skal indeholde oplysning om:

- Hvilken prøve, der skal afholdes,
- Tid og sted for prøvens afholdelse,
- Prøve fartøjets type (sejl/motor) skal godkendes af den bemyndigede censor.
- Tilstrækkeligt redningsudstyr ombord (Ild/vand/redningsveste)
- Kommunikationsmiddel (VHF/mobiltelefon)
- MOB-bøje, der kan flyde lavt i vandet.
- Styrekompas og evt. søkort relevant for området.

Dokumentation for bestået prøve:

Dokumentation for bestået prøve udstedes af Danish Yacht Union, efter indberetning fra den bemyndigede censor har fundet sted. Beviset sendes indenfor 7-10 hverdage.

Kravene til duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere:

Teori:

Teoridelen af duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere kan afholdes delvis som skriftlig prøve, men skal omfatte en individuel mundtlig overhøring i søvejsreglerne. underviseren bør medvirke som eksaminator under prøven. Den, der som bemyndiget afholder prøven, udarbejder opgaver til den skriftlige-, og mundtlige prøve inden prøvens begyndelse.

Teoriprøven omfatter:

- Søvejsregler
- Terrestrisk navigation
- Søsikkerhed
- Forebyggelse og bekæmpelse af brand i mindre fartøjer
- Beskyttelse af havmiljøet

Søvejsregler:

Prøveaf læggeren skal være bekendt med indholdet i den seneste udgave af "De internationale søvejsregler".

Prøveaf læggeren skal ud over at være bekendt med de almindelige bestemmelser i søvejsreglernes afsnit I:

- Kunne identificere forskellige kategorier af skibe ud fra førte lanterner og dagsignaler.
- Kunne gøre rede for, hvorledes man ved hjælp af gentagne pejlinger kan afgøre, om der er fare for sammenstød med observerede skibe.
- Kunne - i tilfælde af fare for sammenstød - afgøre, hvilket skib der har vigepligt, og angive, hvorledes eget skib skal forholde sig,
- Kunne redegøre for forholdsregler under nedsat sigtbarhed.
- Kunne identificere lydsignaler for forskellige kategorier af skibe i forskellige situationer,
- kunne redegøre for sejlads i snævre løb samt i og i nærheden af trafiksepareringsområder.
- Være bekendt med, at der findes særlige regler for sejlads i indre danske farvande, gennem broer, i havne m.v., og hvor oplysninger om disse regler kan findes.
- Kunne nødsignalerne.

Prøveaf læggeren skal endvidere kunne redegøre for søvejsreglernes krav om behørigt udvig, for skibsførerens ansvar, samt de almindelige bestemmelser om vagthold i skibe. Til dette hører bl.a. emnerne:

- Forsvarlig bemanning,
- Behørigt udrustet fartøj, herunder betydningen af korrekt lanterneføring.
- Sejlads i nærheden af hurtigfærger, stærkt trafikerede områder m.v.
- Alkohol, euforiserende stoffer og sløvende medicin.
- Pligt til at hjælpe andre fartøjer og personer i nød.

Terrestrisk navigation:

Prøveaf læggeren skal kunne redegøre for følgende:

- Kompassets inddeling, begreberne styret kurs, misvisning og deviation, sejlet kurs og beholden kurs.
- Sammenhæng mellem tid, fart og distance.
- Begreberne sejlet og beholden fart/distance, loggen, loddet. Bestikberegning.
- Søkortets indhold og brug.
- Farvandsafmærkning efter IALA-system A.
- Stedliniebegrebet og de terrestriske stedlinier: mærke, pejling og afstand.
- Stedbestemmelse ved samtidige stedlinjer.
- Stedbestemmelse ved brug af GPS Navigator inkl. korrektion for kort datum.
- Planlægning af sejlads ved udlægning af rutepunkter (waypoints).

Prøveaf læggeren skal være bekendt med og i anvendelsen af følgende publikationer:

- Fiskeriårbogen

- Havnelodsen
- Den danske lods
- Kort 1.

Prøveaf læggeren skal desuden kunne redegøre for, hvorledes man kan indhente informationer om vejrudsigten for det aktuelle farvandsområde.

Søikkerhed:

Prøveaf læggeren skal være bekendt med:

- Anvendelse af personligt sikkerhedsudstyr (redningsvest, livline mv.).
- Anvendelse af kollektivt redningsudstyr (flåde).
- Betydningen af at undgå afkøling.
- Indpakning af kuldeskadet person.
- Organisationen af søredning i Danmark og tilstødende farvande.
- Forholdsregler for at undgå unødige eftersøgninger.
- Hvorledes hjælp tilkaldes, såvel telefonisk som over radio.

Forebyggelse og bekæmpelse af brand i mindre fartøjer

Prøveaf læggeren skal være bekendt med:

- Forebyggelse af brand i fartøjets brændstof.
- Forebyggelse af brand i fartøjets tekniske installationer i øvrigt.
- Faren ved rygning i køjen.
- Anvendelsen af brandslukningsudstyr der er hensigtsmæssigt i mindre fartøjer.

Beskyttelse af havmiljøet:

Prøveaf læggeren skal være bekendt med reglerne for beskyttelse af havmiljøet (olieudslip, affald, gråt- og sort lænse vand, kemikalier etc.) og med fredningsbestemmelserne.

Bemærkninger:

Prøveaf læggeren bør forud for prøven have gennemført et Søikkerhedskursus, hvor følgende bliver demonstreret:

- Forskellige typer redningsveste, inkl. Oppustelige.
- En redningsflåde.
- Brugen af brandtæppe.
- Brugen af transportable ildslukkere (vand, pulver, CO2).

Praktik prøve, og bemærkninger til denne:

Fartøj, motor og MOB-bøje skal godkendes af den bemyndigede inden prøven påbegyndes. Praktikdelen af duelighedsprøve i sejlads for fritidssejlere begynder med til rigning af fartøjet, hvorefter Prøveaflæggeren skal gennemføre prøveforløbet under iagttagelse af søvejsreglerne, herunder med specielt fokus på vagthold, behørig udkig og vigereglerne.

Pågældende fartøjs plads forlades. Prøven afholdes til søs og afsluttes igen på fartøjets plads. Nødvendig besætning for, at sejle båden må være om bord, men prøveaflæggeren er fører af fartøjet under prøven.

Prøveaflæggeren skal desuden have et kendskab til pensum fra teoripróven herunder sø redning, forebyggelse og bekæmpelse af brand og beskyttelse af havmiljøet, baseret på f.eks. Søsportens Sikkerhedsråds pjecer.

Praktikpróven omfatter:

- Fartøjskendskab
- Styling og manóvrering af et mindre fartøj Fritidsfartøjers maskineri.

Fartøjskendskab:

Inden fartøjet forlader sin plads, skal prøveaflæggeren vise et sådant kendskab til fartøjets konstruktion og udrustning, at vedkommende kan forestå klargóring til sejlads. Prøveaflæggeren skal herunder sikre sig,

- At fartøjet er gjort sø klart.
- At sikkerhedsudrustningen er på plads og i orden.
- At sejl og/eller motor er klar til brug.
- At alle ombordværende har den fornódnede personlige sikkerhedsudrustning og er vidende om anvendelsen af denne og.
- At besætningsmedlemmerne er klar over deres rolle under sejladsen.

Prøveaflæggeren skal have kendskab til almindelig anvendelse af knob og stik. Dette demonstreres ved, at fortøjninger, fald, skóder mv. behandles korrekt i alle forekommende situationer. Prøveaflæggeren skal endvidere kunne redegóre for sikkerhedsudrustningens.

Styling og manóvrering af et mindre fartøj:

Prøveaflæggeren skal kunne:

- Afgå fra og anlóbe kaj eller bro med pæle.
- Styre efter kompas og fjernliggende punkter.
- Styre efter mærker over ét.
- Tage højde for strøm og vinds pávirking af sejladsen.
- Foretage en mand-over-bord manóvre efter følgende retningslinjer:

Prøveholderen udkaster "mand-over-bord bøjen" (MOB-bøjen). Samtidig varskos: "Bjærgemær over bord". Der skal lægges vægt på, at prøveflæggeren viser selvstændigt initiativ og foretager følgende:

- Der kastes så hurtigt som muligt en redningskrans ud til MOB-bøjen. Dette kan evt. blot markeres.
- Der etableres udikig efter bøjen.
- Der forberedes grej til indfangning og ombordtagning af en overbordfalden (kasteline, fortøjning eller lign.)
- Der foretages en sådan manøvre, at man kommer helt hen til bøjen og ligger stille ved den i så lang tid, at det er realistisk f.eks., at få en line rundt om en overbordfalden.
- Bøjen må ikke påsejles, men lette berøringer er tilladt.

Prøveflæggeren skal kunne redegøre for, hvorledes en bevidstløs person kan bjærges ombord i det til prøven anvendte fartøj, med anvendelse af den aktuelle besætning minus en person.

Såfremt prøven aflægges i sejlbad skal prøveflæggeren endvidere demonstrere kendskab til:

- Sætning, bjærgning og rebning af sejl,
- Trimming af sejl under såvel rumskøds- som bidevindsejlad,
- Stag vending og bomning.

Prøveflæggeren skal kende til almindelige maritime udtryk som styrbord, bagbord, agter, luv, læ etc. og kunne redegøre for:

- Hvorledes en slæbetrosse til / fra andet skib kan fastgøres om bord i eget fartøj,
- Hvorledes anker og drivanker anvendes,
- Fartøjets begrænsninger i dårligt vejr,
- Hvorledes personers placering om bord er af betydning for sikker sejlad, specielt i dårligt vejr,
- Betydningen af at være opmærksom på forskellige farer for sejlad, f.eks. bundgarn, drivgarn, drivtømmer,
- Forholdsregler i forbindelse med optrækkende byger,
- Vejrudsigstens indhold på prøvetidspunktet for det farvandsområde prøven afholdes i.

Fritidsfartøjers maskineri:

Prøveflæggeren skal demonstrere kendskab til:

- Måling af brændstofbeholdningen om bord og beregning af fartøjets rækkevidde under forskellige omstændigheder,
- Motorens brændstofforsyning og evt. tændingssystem. Ved dieselmotor skal der kunne redegøres for udluftning af brændstofsystelet,
- Motorens smøreliebeholdning og supplerung heraf, Kontrol af motorens kølesystelet.

Prøveflæggeren skal kunne:

- Starte og stoppe motoren,

- Omskifte mellem frem og bak samt fritstille skruen,
- Regulere skruens effekt (omdrejninger / stigning),
- Nødstoppe motoren.

Såfremt den øvrige prøve udelukkende afholdes for sejl, behøver det fartøj, som motordelen af prøven afholdes i, ikke at forlade kajen.

Rammerne for den praktiske prøve:

Prøven skal afholdes i et fartøj, der opfylder følgende betingelser:

- Vandlinjelængden skal være mindst 4,5 m.
- Skroglængden skal være under 15 m.
- Maskineffekt på mindst 3,5 kW (4,5 hk). Dog kan det vælges, at aflægge prøven i et fartøj uden maskineri. I så tilfælde skal den del af prøven, der vedrører fritidsfartøjets maskineri aflægges i et andet fartøj, der dog ikke behøver at opfylde vandlinje kravet på mindst 4,5 m. Maskinen kan være en påhængsmotor.
- Fartøjet skal være udrustet med kompas, der kan ses fra styrepladsen, og som er velegnet til at styre efter.
- Fartøjet skal i øvrigt have en sådan konstruktion og størrelse, at det efter prøveholderens skøn stiller rimeligt store krav til føreren om beherskelse af almindelige principper for manøvrering.

Er fartøjet, som prøven aflægges i, forsynet med såvel sejl som motor, bestemmer prøveaflæggeren selv, under hvilket fremdrivningsmiddel prøven skal aflægges, f.eks. at manøvrer uden for havn bliver foretaget for sejl, men at havnemanøvre gennemføres for motor. Valget af fremdrivningsmiddel i forbindelse med prøvens afholdelse skal dog være i harmoni med bådens hele karakter. En prøve i f.eks. en folkebåd med påhængsmotor bør aflægges for sejl, medens en større sejlbåd med indbygget kraftig dieselmotor meget vel kan gennemføre havnemanøvrer for maskine og manøvrere uden for havnen for sejl. I tilfælde af, at prøveaflæggelsen finder sted i sejlbåd med egentlig motorinstallation, skal kendskabet til fritidsfartøjets maskineri demonstreres om bord i prøvefartøjet.

Prøveaflæggeren må om nødvendigt selv stille fartøj til rådighed ved prøven.

Mand-over-bord bøje:

Til brug for prøven skal der medtages en MOB-bøje. Til prøven er udformningen af denne bøje fri, den skal dog flyde lavt i vandet. Det anbefales, at manøvreren også øves med et emne, der i størrelse og vægt ligner en person liggende i vandet således, at der kan trænes i bjærgning af en bevidstløs person. Dette kan f.eks. være en "udstoppet" kedeldragt iklædt en redningsvest.

Vejret under prøven:

Vejrforholdene under prøven må være af en sådan karakter, at de stiller rimelige krav til prøveaflæggeren. Således vil vindstyrker under ca. 4 m/s normalt ikke være tilstrækkelige, ligesom vindstyrker over 12 - 14 m/s normalt vil være grund til at udskyde prøven.

Tilsyn:

Danish Yacht Union fører stikprøvevis tilsyn med prøveafholdelserne.

Danish Yacht Unions bestyrelse kan til enhver tid udføre tilsyn eller udpege 3. Part til at føre tilsyns med prøven, Tilsyn skal sikre at prøverne afholdes efter de givne retningslinjer, og vejleder den bemyndigede censor med hensyn til disse retningslinjer. Finder den tilsynsførende, at prøven på væsentlige områder afviger fra retningslinjerne, må den tilsynsførende, overfor den eller de personer, der forestår prøveafholdelse, redegøre for, hvorledes prøvens afholdelse kan bringes i overensstemmelse med de givne retningslinjer.

Såfremt den eller de bemyndigede censorer, der afholder prøven, ikke godtager den tilsynsførendes vurdering, er den tilsynsførende bemyndiget til, at afbryde prøven. Den tilsynsførende indsender en indberetning til Danish Yacht Union, hvori der redegøres for de forhold, der har ført til prøvens afbrydelse. På grundlag af indberetningen træffer Danish Yacht Union beslutning om, hvad der videre skal foretages. Den tilsynsførende vil være forsynet med et legitimationskort med billede udstedt af Danish Yacht Union.